59e jaargang. — No 1. 6

Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden

Zaterdag, 28 Januari 1912.

Men schrijft in te Tongeren bij **H. Collée**, uitgever en eigenaar van dit blad.

DE POSTRIJDER verschijnt s woensdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco edaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Twee maal per week, **4** fr. per jaar.
Een maal » **3** »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : **15** centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels, vooraan of binnen in het blad : **1** frank den drukregel.

EERSTE BLAD

Jaarlijksch Prijsraadsel
van den Postrijder

De oplossing van ons raadsel is :

KUS.

De prijzen zijn gewonnen door :

1 Zwartmarmen Schouwgarnituur.
M. Joseph CORSWAREM van Heers.
2 Ingelijste kunstgekleurde schilderijen : Koning Albert I en Koningin Elisabeth.
M. Mathijs JACOBS van Koninxheim.
3 Schoon en goed remontoiruurwerk.
M. VANVINCKEROL, Jesseren.
4 Koffieservies bestaande uit : koffiepot, melkpot, suikerpot en twaaf tassen met schoteltjes.
M. SOUVERYNS, Heure le-Tiexhe.
5 Beeld van St-Vincentius.
Mej. BELLEFONTAINE van Sluizen.
6 Blauwe coupe.
M. Joseph AERTS van Tongeren.
7 Schoon paar vazen.
M. DIGNEFFE van Vliermael.
8 Medaillon (Christusbeeld.)
M. CLUCKERS-MARTENS van Tongeren.
9 Koperen petroollamp.
M. Henri CLOESEN van Coninxheim.
10 Zes dessert tellooren.
Mej. Josephine LOIX van Tongeren.
11 Boterpot.
Mej. Antonie BOUVEROUX van Fali-Mheer.
12 Zwaan (bloemenvaas).
M. Lambert VANDECLEE van Wintershoven.
13 Kristalle Bierservies bestaande uit : caraf, glazen en plateau.
M. MEYERS, brouwer, Widoye.
14 Ingeraamde Schilderij.
M. Gustave VANDORMAEL van Berlingen.
15 Suikerpot.
M. SAMPERMANS van Grootloon.
16 Christusbeeld.
M. ERBERICH van Tongeren.
17 Likeurkaraf.
M. JASPERS van Nederheim.
18 Schoone blauwe vazen.
M. ERNES van Freeren.
19 Prachtige witglazen coupe
M. VERBRAAKEN van Freeren.
20 Beeld van St-Rochus.
M. SWEECK van Tongeren.
21 Witglazen petroollamp.
M. Pierre CLAESEN-GERMIS, Lauw.
22 Sierlijke groene vazen.
Mej. Marie GILISSEN van Tongeren.
23 Beeld van O.-L.-Vrouw.
M. DEWALLEFF van Nederheim.
24 Likeurkaraf.
M. LEBEAU van Rutten.
25 Beeld van St-Anna.
M. RAMAEKERS van Mall
26 Kistje van vijftig fijne sigaren.
M. P. SIMONS van Henis.
27 Schilderij
Mej Anna PHILLIPETH, Tongeren.
28 Bierservies.
M. Jean MARTENS, Lintstraat, van Membruggen.
29 Kistje van vijftig fijne cigaren.
M. BELLEFONTAINE van Freeren.
30 Paar vazen.
M. CHARLIER van Overrepen.

Overtuigde liberaal
EN TERZELFDERTIJD
GOEDE KATHOLIEK AH! AH! AH!

Volgens eenige menschen, kan een en dezelfde persoon een overtuigd liberaal en terzelfdertijd een goed katholiek wezen in zijn privaat leven.

BIJGEVOLG

als overtuigde liberaal zal hij met den godsdienst spotten.

Zal hij 't gezag van den Paus miskennen en verwerpen.

Zal hij de Bisschoppen, Pastoors en Priesters, verachten en misprijzen.

Zal hij roepen : Weg met dat Papenras.

Zal hij werken en strijden op dat de kinderen zouden opgevoed worden zonder de leering van Christus te kennen, dat is zonder God.

Zal hij zorgen dat de menschen als beesten zouden opgevoed worden, als beesten zouden leven en als beesten zouden sterven.

Als goede katholiek zal hij den godsdienst eerbiedigen.

Zal hij Zijne Heiligheid den Paus als zijn wettig Opperhoofd erkennen.

Zal hij de Bisschoppen, Pastoors en Priesters als zoovele medehelpers van Zijne Heiligheid den Paus in 't bestuur der H. Kerk allen eerbied, onderdanigheid en genegenheid bewijzen.

Zal hij roepen : leve onze geestelijke overheid.

Zal hij werken en strijden, opdat de kinderen goed zouden onderwezen worden in de christelijke leering, en Godswetten goed zouden kennen.

Zal hij zorgen dat de menschen als ware kristenen zouden opgebracht worden, als echte kristenen zouden leven, en als deugdzame kristenen zouden sterven.

* * *

Zegt ons nu, brave menschen, met praktiek verstand en gezond oordeel, kan dat samen gaan ????

Gedachten :

Eene liberale of eene socialistische gazet in huis is een moordpriem in de handen der kinderen : eene lange en droevige ondervinding heeft het bewezen.

* * *

De ouders, die Gods geboden onder de voeten treden hebben te verwachten dat hunne kinderen ook hunne vaders en hunne moeders bevelen zullen verachten want :

Loontje
Komt naar zijn boontje
In elken staat
Vroeg of laat.

Uit de biecht van Jan Tamboer.

't Is nog wel geen Paschen, maar het kriebelt hem toch ergens, en daarom wil Jan Tamboer, maar nu seffens rechtuit zijne biecht spreken ; men moet het ijzer smeden als het heet is, en mijn Cato zegt « een pak van 't hart weg is eene groote verlichting, dan is men een heel ander mensch. » En mijne Cato heeft toch altijd overschot van gelijk.

Toen ik nog in de wieg lag, en Mam zaliger « dow, dow, kindje, dow » zong (ik herinner 't mij nog of 't van gisteren was), dan staarde mij die goede brave ziel mij dikwijls in de oogjes en een traan perelde langs hare wangen, die ze gauw afveegde als Pa binnenkwam. Eilaas ! dacht zij, ons Jantje is voor soldaat geboren : dat lees ik reeds in zijne oogjes.

En ja, nauwelijks was ik uit de wieg en uit de doekskens, of ik begon reeds te paard te rijden op den bezemstok ; en als St Nikolaas aankwam, dan was het eenen ouden sabel, een policiemuts en een trommel, die ik van den heiligen man hebben moest. De militaire zat er reeds in, ik zeg het u.

En Jantje werd een Jan, een sterke kadé, dat zegden ze allen die mij kenden en zoo kwam ook het jaar van loten ! En terwijl vader en moeder dikwijls bijeen zaten te weenen, die goede brave menschen, dan dacht ik « als ik maar een goed nummer trek » en een « goed nummer voor mij dat was : *er in*.

En zoo viel het uit en ik er in ! Van dan af droomde ik bijna een gansch jaar van 't leger : van de armée ! van die school van verzedelijking, van couragie en van heldenmoed ! en ook al van een naad op de broek, en een pluim aan den hoed en een streep op den mouw en van RATATOE... en eindelijk met October kwam er een stuk papier « op jongen ! op naar den dipô van Antwerpen ! » Als ik nu Pa en Mam en broerkens en zusjes moest verlaten, werd het mij toch een weinig warm, daar onder den slinken kant van mijne ribbenkast ; en alhoewel het nog niet aan 't vriezen was, hing er toch een zilvren perel aan den top van de neus ! maar die kwam van boven geloof ik, uit mijne twee kijkers...

't Zou nog al wat geduurd hebben, zoo Wannes Wildark en Manus Lawijd die ook op moesten, niet bij tijd waren gekomen. En arm en arm dansten wij de herberg « de Gouden Ster » binnen : zetteden er eenige pinten gersten op ; en met de pinten steeg de couragie... en dan op de statie aan, al zingende :

In 't schoonste van mijn leven
Moet ik zonder zucht en tranen
Naar het leger mij begeven
Onder de vaderlandsche vaan
En 't gerommel van den trommel
Die ik hoor den optocht slaan
Zeg mij spoedig, hoe ik moedig
Moet ten strijd en oorlog gaan
Ran rataplan, ran rataplan.

Ah ! saper millementen, was me dat een leventje ! En nu vooruit naar Antwerpen.

Ik was reeds een jaar soldaat, en ik had al grooten voortgang gemaakt in de verzedelijking en in de couragie. Dat gaat ge zien

In de bataille was ik nog niet geweest, als hier en daar in de kavitjes de ruiten helpen inslaan ; maar ik had toch al de couragie van gelijk de andere militairen, de kerk kloekmoedig voorbij te gaan ; gelijk de anderen zondags de Mis te verzuimen ; te biechten gaan en tot de Sakramenten te naderen, dat was al te paapsch voor een militaire. En nochtans, vader en moeder hadden mij dat zoo op het hart gedrukt bij mijn vertrek ! Bij ons in 't dorp had ik eertijds aanstonds de klak in hand als ik Mijnheer Pastoor in mijne richting zag aankomen ; maar nu, wat zouden mijne moedige kameraden gelachen hebben, anders. Nu had ik reeds den moed en de couragie om eenen priester stijf voorbij te gaan als hadde ik een boonstaak in 't lijf ; en om de anderen te behagen kon ik al goed meê doen om te spotten en te lachen met den godsdienst paters en nonnen : men is militaire of men is het niet, eh !!

Op zekeren dag, mea culpa ! als ik er vandaag nog aan denk, zou ik van schaamte nog in den grond willen kruipen. Op zekeren dag dan, 't was met de laatste expositie van Antwerpen, geloof ik, slenterden wij met vier of vijf vaderlandsverdedigers over de boulevards, als wij van verre eenen priester zagen aankomen. Dat gezicht deed onzen moed koken ; er ging het er op : kwaak ! kwaak ! schreeuwden wij uit ganscher borst. Paap ! leelijke paap ! riep ik al harder dan de anderen... maar ziet, eensklaps zonk mij de moed in mijne beenen, ik verbleekte, ik zette het op een loopen.. Ik had in dien priester onzen goeden ouden pastoor herkend. Ah ! nu herinnerde ik mij ons dorpken weer ; nu herinnerde ik mij wat die brave goede man al voor ons gedaan had. Vader lag met den typhus te bed ; niemand durfde ons huis naderen ; ja, hij toch alleen, bij die LAFFE PAAP, hij kwam dag en nacht ; hij, die LAFFE PAAP, trotseerde de dood ! Met de ziekte kwam ook de nood ons huis binnen, ja, moeder weende en de kleinen en ik ook, wij allen weenden. O wat geluk als wij den herder zagen naderen, want hij kwam nooit met ledige handen : hij bracht ons troost, hij bracht ons brood, hij schutte ons tegen honger en koude .. en ik... ik had den moed gehad, uit vrees voor mijne kameraden, dien man als lafaard en als paap uit te jouwen !

Ah ! dien avond kwam ik gansch ontnuchterd de kazerne binnen ; ik had gaarne van schaamte in mijne trommel gekropen... en gaarne had ik mijn kameraden toegeroepen « toe jongens, slaat er maar op » want daar zit een felle vaderlandsverdediger in... neen, neen, een lafaard !

Ah ! jongens van 't dorp, moest gij ooit soldaat worden, gaat dan daar de WARE moesoldaat worden, gaat dan daar de WARE moedigheid leeren ; maar wordt geen bibberhelden die bang zijn voor een lichtje van hunne nietdeugende kameraden, of van eenen dichtgesnorden kaporaal ; wordt geene lafaards gelijk Jan Tamboer toen was. Als ik vandaag daar nog aan denk, word ik nog rood van schaamte, en ik zou in tweegevecht willen gaan met mijn eigenzelven ! neen, ik durf mijnen naam niet voluit teekenen.

J. T.

De liberale partij.

Koning Leopold I, bijgenaamd « de Wijze », zegde eens aan zijnen vertrouweling en vriend M. von Stockwar, het volgende :

« Bij ons in België is de katholieke partij de eenige, die een stevig standpunt aanbiedt. De liberale partij is een wegzinkende zandbank, gereed om zich te ontbinden onder den immer klimmenden stroom der gedachten van opstand en revolutie. »

Zoo sprak die wijze en verlichte vorst, geëerd door gansch Europa om zijn groot staatkundig doorzicht.

En wat zien wij op onze dagen ?

Die waggelende partij, gansch vermolmd en versleten, sluit zich in den uitersten nood aan met de omverwerpers onzer nationale instellingen, die den hoogsten trap van bloei en welvaart hebben verworven : met de socialisten.

Zoo is dus de voorzegging van Leopold I op dit oogenblik ten volle bewaarheid.

Gelukkig dat het Belgisch volk de verregaande lichtzinnigheid niet bezit der Fransche natie.

Dit zal nog eens klaar en schitterend bewezen worden in de aanstaande kiezingen van Juni.

Niet tusschen.

Een kind dat ziet dat men zijnen vader aanvalt en met de dood bedreigt, mag het zeggen : « Wij komen er niet tusschen ! »

— Neen, duizendmaal neen !

— Waarom niet ?

— Omdat zijn heiligste plicht is : « Eer, bemin en help vader en moeder. »

Ieder kristen mensch bemerkt dat men Christus, Geloof en Kerk aanrandt. Mag hij zeggen : « Ik kom er niet tusschen ! »

— Neen, honderdduizendmaal neen !

— Waarom niet ?

— Juist omdat hij christen is, 't is te zeggen een leerling van Christus, en omdat zijn heiligste plicht in deze woorden afgeteekend ligt : « Die niet met mij is, is tegen mij. »

* *

— Wie zijn in ons land de voornaamste vijanden van God en Godsdienst ?

— De liberalen en socialisten en al de vrijmetselaars.

— Wat is er noodig om al deze vijanden in onmacht te houden ?

— Dat al de katholieken, dien naam waardig, er op tijd wel tusschenkomen.

BUITENLAND.

Frankrijk

DE MOORD OP ABBÉ GARNIER. — Voor het assisenhof der Seine is gisteren het proces begonnen tegen François-Joseph Lévêque, 34 jaar oud, vrij onderwijzer, die op 20 Juli 1911 den eerw. abbé Henri Garnier, pastoor van St-Geneviève des Grandes Carrières, te Parijs, vermoordde.

De ieverige pastoor had in zijne nieuwe parochie reeds allerlei werken gesticht, waaronder ook eene vrije school. Lévêque was daarin aangenomen als onderwijzer, maar in Juli had de pastoor hem aangezegd dat hij na het verlof zijne lessen niet moest hernemen, zoowel om reden van onvoldoende bekwaamheid, als wegens de gedurige ruzie in zijn huishouden en de slechte geruchten, die liepen over zijne zedelijkheid.

Lévêque toonde zich zeer gebelgd over dit besluit en ging zich beklagen bij kanoniek Audollent, bestuurder van het vrij onderwijs te Parijs. Deze raadde hem aan rechtstreeks aan M. Garnier de uitleggingen te geven, die hij beweerde hem te zullen rechtvaardigen. De beschuldigde volgde dien raad en het onderonderhoud had plaats op 20 Juli 1911 rond half vier namiddag, in de huwelijkszaal van de kerk St-Geneviève. Het was eenige oogenblikken in gang, toen men drie schoten hoorde. Getuigen snelden toe en zagen Lévêque de vlucht nemen met zijn revolver nog in de hand.

De eerw. priester bevond zich in het voorportaal van de huwelijkszaal en scheen erg gekwetst. Twee kogels hadden hem getroffen, een had de longen doorboord, wat de dood veroorzaakte ; de andere had slechts eene lichte wond veroorzaakt.

Lévêque werd aanstonds aangehouden. Hij beweerde dat de priester geweigerd had hem aan te hooren, hem beleedigd en gestompt had, waarop hij zijn revolver had getrokken en een schot in de lucht had gelost, om den priester schrik aan te jagen. De twee andere schoten zou hij bij ongeluk gelost hebben, zonder te weten hoe.

Dit verhaal werd vernietigd door het onderzoek. Er werd bewezen dat Lévêque verscheidene maanden te voren, toen hij reeds met wegzending bedreigd was, verklaard had een kwade streek te zullen uitrichten, indien deze maatregel definitief werd.

Door de geneesheeren onderzocht werd er bevonden dat Lévêque een ontaarde is, een zwakzinnige, wiens verantwoordelijkheid als beperkt kan worden beschouwd.

Bij zijn ondervraging bekende de beschuldigde dat de abbé hem noch beleedigd noch gebrutaliseerd had. Alles was toe te schrijven aan een ongeluk, zoo beweert hij. De voorzitter maakte hem opmerkelijk op het onwaarschijnlijke van zijn verhaal. Men heeft abbé Garnier niet meer kunnen ondervragen. Hij was stervend toen men hem opnam en het eenige wat hij zegde waren de evangelische woorden : Ik vergeef hem ! (Beweging)

De getuigen werden toen gehoord en de pleidooien uitgesproken. Ten slotte werd Lévêque veroordeeld tot twaalf jaar dwangarbeid en vijf jaar verbod van verblijf.

Duitschland

EENE VERGETEN KARDOES. — Bij Massevaux, Opper-Elzas, was een werkman in eene groeve aan den arbeid, toen er eensklaps eene ontploffing plaats had. De werkman, een jonge man pas sedert eene maand getrouwd, werd zoo ernstig gekwetst dat hij spoedig stierf. Drie werklieden werden ook meer of minder ernstig gekwetst.

De groeve waarin het ongeluk plaats had was tien jaar verlaten geweest en de huidige exploitatie was eerst sedert 2 januari begonnen. Het onderzoek heeft bewezen dat de outplofte kardoes er eene was, door de oude exploitatie vergeten en welke de ongelukkige werkman met zijn houweel getroffen had.

Turkijë

ERGE ONLUSTEN. — Tijdens incidenten die plaats hadden hebben manifesteerders 't lokaal der conservatieve club in gruis geslagen.

De gendarmen moesten chargeeren en uit de groepen werd toen met revolvers geschoten.

Een der revolver-helden werd in hechtenis genomen.

Er zijn talrijke gekwetsten, geen enkel evenwel ernstig.

Rusland

VIJFVOUDIGE MOORD. — In het dorp Tartutinskoje, nabij Troitzk, drong een kozak binnen in het huis van eenen boer en vermoordde de heele familie, uit vijf personen bestaande, om in het bezit van levensmiddelen te komen. De boerin, die nog leefde, gaf den kozak als moordenaar aan. Hij werd aangehouden en bekende.

Amerika

TRAGISCHE BRAND — *Een heele familie omgekomen.* — Bij een brand in een huis van N. D. du Sacré-Cœur, voorgeborchte van Québec, is eene familie, bestaande uit vader, moeder en vier kinderen, levend verbrand geworden. Er is spraak van de familie Desroches. Het huis brandde totaal af en een nevenstaande woning werd mede erg beschadigd.

Men kon van onder de puinen slechts eenige beenderen halen, overblijfselen van de zoo ongelukkige familie.

Opstand in China.

2000 KEIZERLIJKE OPSTANDELINGEN, — Volgens Chineesche berichten zijn 2000 man keizerlijke troepen in opstand gekomen.

BINNENLAND.

DOORNIK — HEVIGE BRAND. — Vrijdag avond rond 10 ure, ontstond in de loods van den luchtvaarder M. Walter Bulot, gelegen Oefeningsplein, brand.

Het vuur dat volgens de verklaringen der eerste getuigen ontstaan was langs den rechterkant der loods, breidde zich op schrikbarende wijze uit en na weinige stonden stond de loods in vuur en vlam.

Op het eerste noodgeroep snelde eene ontzaggelijke menigte naar het Oefeningsplein en had de policie de grootste moeite de menigte op afstand te houden.

De pompiers waren ook spoedig ter plaats, doch hunne tusschenkomst was vruchteloos.

De loods stortte met groot gedruisch in en weldra bleef van gansch het gebouw waarin zich drie vliegtoestellen van eigen maaksel van M. Bulot, schroeven, motor en andere benoodigheden, niets meer over. Alles was de prooi der vlammen geworden.

De hond die in de loods waakte, werd verkoold van onder de puinen gehaald.

M. Walther Bulot had geheel den dag in zijn hangaar gewerkt, had deze om 7 ure verlaten en niets verdachts bemerkt.

De oorzaak is onbekend. De schade door verzekering gedekt wordt op 40,000 fr. geschat.

STAVELOT — HEILIGSCHENDENDE DIEFSTAL. — *Een gestolen beeldje ontdekt.* — Den 25 November laatst had in de kerk van Stavelot eene heiligschendende diefstal plaats.

De koster M. Legrand die het bezoek kreeg van een Broeder van het Gesticht van Grand-Halleux om eens in de kerk de vermaarde relikwiekas van den H. Remaclus te zien, stelde met ontzetting vast dat het beeldje dat de achthoekige voorzijde van de relikwiekas versierde, alsook het eerste beeldje langs de linkerzijde gestolen was.

De beide beeldjes hadden eene groote kunstwaarde en waren door kostbare juweelen versierd. Zij dagteekenden van de 13e eeuw en hadden zelfs in de tentoonstelling van oude kunst te Luik geprijkt. Hunne waarde werd op verscheiden honderden duizenden fr. geschat.

Een der dieven René Ferrand, van Franschen oorsprong, werd als dief aangeduid en door den onderzoeksrechter van Verviers werd een aanhoudingsmandaat tegen hem afgeleverd.

Het mandaat alsook de photografie van Ferrand, werd aan de veiligheidspolicie te Parijs overgemaakt.

Donderdag morgend stelde de policieoverste van Luik die te Parijs was aangekomen zich met de Fransche policie in verbinding.

Eene huiszoeking werd in de bureelen van het dagblad *Le Bâtiment* gedaan en in eene kist ontdekte men eene der beeldjes van den relikwiekas van den H. Remaclus.

Deze kist was opgezonden aan M. Stanislas Ferrand, gewezen afgevaardigde en bestuurder van bovengenoemd dagblad, door zijnen zoon René, die sedert den diefstal onvindbaar is.

BERLAAR — STATIEGEBOUW VERNIELD. — Vrijdag morgend, rond 12 1/4 ure bemerkte de treinwachter van het blokhuis dat vuur uitgeborsten was in het statiegebouw, van Berlaar, (provincie Antwerpen). Hij gaf dadelijk het noodsein en hulp daagde op.

Het vernielend element had echter zulke uit-

De diamanten van Cérisolles

9e vervolg

— Zoo, is moeder Michu uw tante ? vroeg Aristo, een weinig verschrikt, omdat hij er aan dacht hoe Julio er vooral op aangedrongen had maatregelen te nemen om niet herkend te kunnen worden en omdat hij Eveillé wel eens met Julio in het bosch had zien praten.

Vijf minuten vroeger en de neef van moeder Michu zou zich van aangezicht tot aangezicht hebben bevonden met den gewonde, die met ontzaglijk veel inspanning uit de hut in het bosch naar de rue de Gravilliers te Parijs was gebracht.

— Dat zou er raar uitgezien hebben, dacht Aristo, terwijl hij zijn weg vervolgde. Gelukkig dat mijnheer Julio nu rustig in de kamer van de kantwerkster is. Wat overlaadt zij hem met liefkoozingen ; ik zou niet weten wat ik liever was, mijnheer Julio of een jongen, die paddestoelen zoekt voor den kost.

Zijn ouderen vriend nu in veiligheid wetend, zette Aristo een straatjongensdeun in, terwijl Eveillé de woning van den concierge binnenging.

Moeder Michu, die ook juist haar beschermelinge verlaten had, met de boodschap, dat Jeanne maar roepen moest als ze hulp noodig had, begroette nogal vriendelijk haar neef, al mocht zij dien grooten, sterk gebouwden jongen niet bijzonder lijden, met zijn voor een werkman te blanke handen. Het zou wel weer op vragen om geld uitloopen.

Zoo was het en, hoewel moeder Michu allesbehalve geneigd was om dien leeglooper te onderhouden, zooals zij het noemde, wilde ze hem nu maar hoe eer hoe liever loozen, daar Jeanne haar elk oogenblik kon roepen. Dientengevolge gaf zij hem vrij spoedig het gevraagde en duwde hem daarop de deur uit met de woorden :

— Hier, leeglooper, ge maakt het weer fraai, hoor. Kom mij nu vooreerst maar niet weer onder de oogen !

— Oef ! zegde ze, toen Eveillé weg was en zij de deur van haar loge gesloten had, dat is mij een pak van het hart. Als Jeanne beneden was gekomen, zou de jongen brutaal genoeg geweest zijn om ophelderingen te vragen. Die arme kleine, ik had haar nog al verzocht om bij mij te komen eten. Ik had er een feestmaal van gemaakt. Een schoon feestmaal, nu !

Doktor Lebret, door moeder Michu gewaarschuwd, liet niet lang op zich wachten en eenige minuten na het vertrek van Eveillé trad hij opgeruimd haar loge binnen.

— Wel, moeder Michu, hebt gij mij noodig voor een dringend geval ? Ik moet anders zeggen dat ge er niet erg ziek uitziet !

— Maar ik ben het niet, doktor.

— Toch niet jufvrouw Jeanne ? vroeg de arts, opeens ongerust.

— Neen, maar het is toch uit haar naam, dat ik om u heb gezonden. Kom binnen, doktor, want ik moet u een pijnlijke geschiedenis vertellen.

— Die van jufvrouw Blanchard ? vroeg Georges Lebret, op droevigen toon.

— Ja, stel u voor, dat lieve meisje heet zoo niet, haar ware naam....

— Dat alles weet ik al, moeder Michu.

— Heeft zij u verteld, dat ?....

— Het arme kind weet niet dat 't mij bekend is, maar haar moeder heeft mij alles verteld op haar sterfbed. De goede vrouw heeft mij haar leven geopenbaard, toen ik eens alleen aan haar ziekbed zat. De ongelukkige, die haar toestand besefte was wanhopig haar dochter achter te moeten laten zonder beschermer. Met de scherpe oogen van een moeder had zij gezien hoeveel belangstelling, en meer dan dat, ik voor Jeanne had en toen verhaalde zij mij haar treurige levensgeschiedenis, de roman van haar geluk en de rest, de treurige jaren, die op dat geluk volgden. Ze zegde ongeveer het volgende :

— Mijn dochter, dat onschuldige kind, heeft tot vader iemand, die tot de galeien is veroordeeld. Ik wil dat u alles weet, doktor, dan kunt ge, indien ge ook mijn kind aansprakelijk mocht stellen voor de wandaden des vaders, u intijds van haar afwenden. Misschien is de indruk, de wederzijdsche genegenheid nog niet zoo diep geworteld, dan dat een scheiding wonden zou slaan, daarom waarschuw ik u nu... Later zou de slag vreeselijker zijn... misschien zou het lieve kind er dan aan sterven....

— En ge zijt gebleven, doktor ? viel hem moeder Michu in de rede met vreugde in de oogen. O, dat is braaf, dat is dapper van u !

— Ik bemin Jeanne Blanchard en zij zal mijn vrouw worden ; dat heb ik haar moeder beloofd. Wat kan mij schelen wat de vader geweest is, een dief, een inbreker of een falsaris ! Is zij niet het liefste, het beste meisje, dat er op de heele wereld bestaat ?

— Juist, juist, doktor, zoo is het, beamde moeder Michu en zij had haast in de handen willen klappen van genoegen. Maar nu ter zake. Er is bij Jeanne op het oogenblik een gewonde, die groote behoefte aan uw hulp heeft.

— Een gewonde ?... vroeg Georges, verbleekend.

— Ja, haar vader !

— De bandiet, die zijn arme vrouw gekruisigd heeft en het jonge leven van zijn arm kind vergiftigde ?

— O, doktor, zoudt gij weigeren hem te helpen, waar zijn vrouw hem op haar sterfbed heeft vergeven en ook haar dochter gevraagd heeft hem vergiffenis te schenken ?

— Ge hebt gelijk, moeder Michu, de vergiffenis is de schoonste der menschelijke deugden. Ik ga naar Jeanne en, als hij mij ontsnapt, dan zal het mijn schuld niet zijn.

In de kamer van de jonge kantwerkster lag Julio, die, door het vervoer, nog een stootje meer had aangekregen, in ijlende koortsen. Een stroom van woorden ontvloeide zijn mond, woorden die Jeanne hevig deden ontstellen.

De gewonde sprak van zijn vreemd avontuur en herhaaldelijk kwam hem dezelfde naam over de lippen.

— Arendshoofd ! riep hij uit. Wacht maar, bandiet !... Arendshoofd !.... Wacht maar, schurk !..... Ge hebt mij niet gedood ! Ik zal mij wreken !.... Het was voor mijn dochter, hoor ! Hoort ge, het was voor Jeanne !... Ik wilde haar rijk maken... gelukkig... Ik ben ook scheikundige en die diamanten .. het geheim.... het is in mijn bezit !... Arendshoofd, ge hebt me willen dooden om het te hebben... Julio is slimmer geweest dan gij !..... Hahaha !....

Met een satanischen lach werden die uitlatingen besloten en de gewonde viel toen uitgeput op zijn kussen terug.

Met het zweet van angst op het voorhoofd luisterd : Jeanne toe, zich afvragend in welken poel haar vader had rondgewenteld, dat hij zulke taal braakte.

— O, George, zegde ze, ik kan, ik mag nooit de uwe worden !

Alsof hij deze woorden gehoord had, klopte de doktor op dat oogenblik op de deur en met een glimlach van blijdschap ijlde Jeanne hem tegemoet :

— Ha, gij daar, doktor ? Hoe goed zijt ge toch om te willen komen !

— Nu, hoe gaat het met den gekwetste ? vroeg Georges, die Jeanne wilde besparen over den vader te moeten spreken.

— Weet ge dan al ?... vroeg het meisje verbaasd.

— Alles ! antwoordde de geneesheer.

— Alles ! herhaalde Jeanne met een angstkreet en ze werd zoo door die tijding getroffen, dat ze wankelde en op een stoel viel, terwijl haar gelaat overstroomd werd door tranen.

De jonge doktor naderde het meisje en haar gloeiende handen in de zijne nemend, trok hij haar tot zich en zegde :

— Jeanne, lieve Jeanne, het is nu wel geen geschikt oogenblik om er over te spreken, maar nu ge weet, dat mij alles bekend is, moet ik het u zeggen. Uw lieve moeder heeft tot mij gesproken als tot een vriend en haar hart verlicht door een bekentenis van de rampen haars levens...

Bleek als een doode hoorde het meisje die woorden aan. Toen Georges gesproken had, vroeg ze :

— En ge hebt er mij niet om veracht ?

— Integendeel, lieve, ik heb er u nog des te meer om gerespecteerd, daar ge uw lijden zoo moedig wist te dragen, Jeanne Jeanne, begrijpt ge dan niet dat ik u aanbid ?...

Met gevouwen handen en gesloten oogen dronk als het ware de kantwerkster de woorden van den doktor, die haar als hemelsche muziek in de ooren klonken.

— O mijn God, zegde ze, ben ik wakker, is het geen droom ?...

— Neen, lieveling, het is waarheid, het is het geluk en dat geluk zal niemand ons ontstelen !... Wij beminnen elkaar !...

— Ja, ja, Georges, ik bemin u, nu mag ik het zeggen !

Een oogenblik later rustte haar hoofdje op zijn schouder en hield hij de lieve gestalte van Jeanne teeder omstrengeld, op haar voorhoofd den eersten kus drukkend, den verlovingskus.

Een scherpe kreet deed hen eensklaps uit hun zoeten droom opschrikken.

In hun groot geluk hadden zij den gewonde vergeten, die achter de gordijnen van het ledikant verborgen was.

— Ach, die ongelukkige ! riep Jeanne uit, laten we hem niet vergeten, Georges !

— Ik zal mijn best doen hem te redden, liefste, zegde de doktor en.... we zullen ook trachten samen hem moreel te genezen. Dat het ons moge gelukken een eerlijk man van hem te maken !

Toen begaf hij zich aan het ziekbed.

Julio's wond werd door Georges onderzocht en gereinigd en ten slotte verbonden.

Jeanne volgde alle bewegingen van den geneesheer met angst en vroeg, toen de veiligheidsspeld het verband sloot :

— Hij is zeker verloren, nietwaar ?

— 't Is ernstig, zeer ernstig en ik vrees, dat de long getroffen is, maar uw vader is zeer sterk gebouwd en als er geen verwikkeling bijkomt, zullen we het wel winnen.

— Red hem, Georges, dan wordt hij mogelijk wat hij vroeger was : een rechtschapen en goed mensch !

VIII

LIEFDE EN MYSTERIE

Romain was van zijn uitstapje van Parijs teruggekeerd, even wijs als hij er heengegaan was, maar, nog even vast besloten langs kunstmatigen weg diamanten te verkrijgen. In één opzicht was de reis goed voor hem geweest, zooals zijn broeder, de doktor, wel verwacht had : de zeer overspannen zenuwen waren gekalmeerd en Romain was weer geworden, die hij vroeger was. Hij had zich wel voorgenomen te blijven zoeken, maar hij had Pierre beloofd, zoodra hij zou bemerken, dat zijn geestvermogens er onder gingen lijden, tenminste een pauze te nemen.

Een groote gebeurtenis zou echter weldra verandering brengen in het leven der kasteelbewoners.

Het was op een herfstavond, dat de beide broeders hun middagmaal geëindigd hadden en zich, als naar gewoonte, aan een sigaar vergastten, dat Pierre zijn broeder vroeg !

— Dus die Villandry heeft een mooie dochter ?

— Verrukkelijk mooi ! riep Romain met overtuiging uit.

— Hebt ge haar gezien ?

— In het voorbijgaan, maar ik kan u verzekeren dat ze mooi is, want de vrouwen van Cérisolles zeggen 't eenparig. En als een oudere vrouw van een jonge zegt, dat ze knap is, dan kunt ge er op rekenen, dat het zoo is.

Pierre glimlachte om het enthousiasme van zijn broeder en begon over wat anders te praten.

Weldra kwam het gesprek ook op de ruïne in het bosch en op een belangrijken diefstal, die in de buurt gepleegd was zonder dat men de hand op de daders had kunnen leggen.

— Wat mij betreft, zegde Romain, ik geloof, dat die ruïne iets geheimzinnigs verbergt. Als het aan mij stond, zou ik steen voor steen laten afbreken en wegruimen, ik geloof, dat wij dan van een hoop onaangename dingen bevrijd zouden zijn.

Eensklaps verscheurde een smartkreet de vreedzame stilte van het huis en de omgeving.

— Wat zou er nu zijn ? riep Romain uit, terwijl hij naar een wapenrek liep en een zesloops revolver er af nam. Laten we dadelijk gaan zien wat het is, Pierre !

Er werd heftig aan de huisbel getrokken.

— O, dat zijn geen dieven of roovers, zulke menschen doen niet de moeite aan bewoonde huizen, hulp te vragen. Het zal misschien een verdwaalde wandelaar zijn, die gevallen is of zoo. Wel, Manon ?....

['t Vervolgt].